

Asie

Zlato v hrnci a bílý medvěd

NOVÁKOVÁ, Zuzana. Strom plný papoušků, s. 43-45.

Co všechno je k vidění na trhu v Orientě, v těch zemích daleko od nás, kde svítí slunce, až jsou všichni do černa jako dobře vypečené bochníčky! Co je tam všechno k mání! Toho ovoce! A takového, že jste podobné neviděli ani na obrázcích. Těch všelijakých ryb, zubatých a rozšklebených, že byste se jich až polekali. A různé olejíčky a voňavky, balzámy a masti, koberce a šátky, vázy, konvice a misky vytepané z kovu i vypálené z hlíny, živí ptáci, hadi, lišky, selátka i kůzlátka, rolničky i šperky pro marnivé krasavice, vonné tyčinky, které se zapalují, aby jejich jemný dým přilákal na víčka nejsladší sny, lastury i postroje na jezdecké koně, kdoví, co všechno. Věci drahocenné i docela obyčejné, potřebné i zbytečné. Jaký tedy div, že se mezi všemi těmi prodavači záhadných i nezáhadných předmětů objevil taky jeden s malou truhličkou v rukách, s truhličkou, ve které byly kousky olova a pytlíčky se sušenými bylinami.

„K čemu to?“ podivil se Ahmed, vesničan, který se zvědavě procházel po tržišti.

„Za málo mnoho!“ vychvaloval své zboží chlapík s truhličkou. „Nenechte si ujít vzácnou příležitost! Kdo chce zbohatnout, nakupuje u mne! Chytrák se tady nespálí.“

„Což o to, chytrý jsem dost,“ pomyslel si sebevědomě Ahmed a oslovil podivného prodavače:

„Moc by mě zajímalo, člověče, jak by mi kousek olova a sáček suché trávy mohl pomoci, abych zbohatl.“

„Nic lehčího, vážený a milý,“ odpověděl chlapík. „Doma vložíte kousek tohoto olova do hliněného hrnce, postavíte hlinák na oheň, a až se olovo roztaví, zasypete je těmito bylinkami. Aby se divotvorné byliny s ovocem dokonale spojily, musíte vlastnoručně hrncem potřepávat. Po hodině takového potřepávání se v hrnci vytvoří hrouda čistého zlata.“

„Hrouda zlata?“ podivil se Ahmed a oči mu zazářily. „Panečku, hrouda zlata by se nám doma opravdu hodila!“

„Máte ji mít,“ usmál se prodavač a přistrčil Ahmedovi pod nos svou truhličku.

„Prosím, vyberte si!“

Ahmed se dlouho prohraboval v nevzhledných hrudkách, než se mu zdálo, že našel tu největší. K olůvku dostal sáček s bylinami, bez dlouhého smlouvání prodavači zaplatil a šel. Už se nemohl dočkat, až bude doma v kuchyni a dá se do díla.

„Hej, pane, vraťte se ještě!“

Ahmed se ohlédl. Co ten chlapík s truhličkou na něho kývá?

„Vraťte se, zapomněl jsem vám něco důležitého říci!“

Ahmed se vrátil:

„Nu, copak?“

„Musím vás upozornit, milý pane, že po celou tu dobu, co budete třepat hrcem, nesmíte ani pomyslet na bílého medvěda, jak tancuje! Jinak se kouzlo nepovede.“

„Jakže! Nemám myslet na bílého medvěda, co tancuje?“ zasmál se Ahmed.

„Propánečka, taková hloupost! V životě jsem si nevzpomněl na bílého medvěda, ani na to, že by tancoval!“

Ahmed se ohýbal smíchy, ještě i když odcházel.

„Komu by přišlo na mysl něco takového!“ vrtěl hlavou. „Bílý medvěd – a tancuje! Medvěd – a bílý!“

Doma už jej vyhlížela žena. Věděla, že se Ahmed málodky vrací z trhu s prázdnou. Copak jí přinese dneska? Neptala se na nic, čekala, až jí to poví sám, a nečekala dlouho. V kuchyni vytáhl muž z kapsy kousek olova a sáček s bylinkami a obřadně položil všechno na stůl.

Žena vykulila oči. „Co je tohle za nesmysl?“

„Žádný nesmysl,“ poučil ji Ahmed. „Z toho, co tu vidíš, bude hrouda zlata.“

„Hrouda zlata?“ vykulila žena oči ještě víc.

„Tak tak, celá hrouda,“ ujistil manželku Ahmed. „A teď mi dej nějaký hrnec a běž si po svých. Musím to olovo roztavit, přisypat bylinky a pak hodinu potřepávat, aby se obojí dobře spojilo. Po hodině bude v hrnci zlato.“

„Hodně zlata?“ žasla žena.

„Doufám, že hodně,“ odpověděl Ahmed. „A teď běž, potřebuji úplný klid. Stačí, abych si vzpomněl na bílého medvěda, jak tančí, a nebude z toho nic.“

„Ach tak,“ přikývla žena, „na bílého medvěda...“

Hlava jí šla z toho všeho kolem. Podala manželovi hlinák a odešla z kuchyně. Případalo jí to všechno skutečně podivné. A jsou vůbec bílí medvědi?

Ahmed se vesele pustil do práce. Na tváři mu zářil úsměv, když olovo roztávalo, usmíval se ještě, když do hrnce sypal bylinky, a když začal hrcem třepat, jeho úsměv zvolna pohasínal. Ať dělal, co dělal, nemohl se zbavit představy bílého medvěda, jak tančí.

Poskakoval přesně v tom rytmu, v jakém Ahmed třepal hlinákem.

„Je bos nebo v pantoflích?“ napadlo Ahmeda.

A hned sám sebe okřikl:

„Hrom aby do toho! Co se starám, v čem skáče nějaký medvěd? V životě jsem neměl v hlavě takové pitominy!“

A chlapík třepal hrcem dál, třepal, až ho ruce bolely, třepal hrcem zarytě a zachmuřeně.

Po hodině nahlédla do kuchyně žena:

„Tak co? Povedlo se?“

Ahmed praštil hrncem o stůl, div se hliník nerozletěl ve dví.

„Nepovedlo!“ křičel rozhněvaně. „Čtyřicet let chodím po světě, ale za celou tu dobu mi ani ve snu nevlezl do hlavy nějaký medvěd, který tančí! A ještě k tomu bílý!“

„Kdoví, jestli takoví bílí medvědi vůbec jsou,“ zapochybovala žena.

„No vidíš!“ mračí se Ahmed. „A já, hlupák, na jednoho takového pořád myslel... Jak se pak mělo udělat v hrnci zlato?“

„Nic si z toho nedělej, muži,“ povzdechla si žena. „Vždyť jsem sama měla toho medvěda celou dobu v hlavě.“

Ahmed se přestal mračit.

„Zlato nemám, ale zato mám hodnou ženu. Jak by jiná hubovala, že jsem se nechal napálit!“ napadlo ho a pohladil manželku po tváři.

Chytrák nebyl, jak si o sobě na trhu pyšně myslel, spálil se u toho lišáka prodavače – ale nebyl ani hloupý.